

fejlesztésének és működtetésének közös nemzeti keretbe való ágyazásával. Az egységes szervezeti keret egységes fellépést tesz lehetővé a nemzetközi hálózatokhoz való kapcsolódás, a külföldi pénzforrások felhasználása és a külföldről átvett, ill. a külföld felé általunk nyújtott szolgáltatások terén. Mindez elengedhetetlen feltétele annak, hogy felzárkózási esélyeinket a kutatás, fejlesztés és felsőoktatás terén eredményesen kihasználhassuk. Ellenkező esetben, az információs infrastruktúra fejlesztésének és működtetésének magas szintű összefogása nélkül az eddigi eredmények rohamos eróziójával kellene számolnunk.

A Program globális céljait és a Programhoz rendelt közös irányítási és finanszírozási rendszert rögzítő Megállapodás hangsúlyozza, hogy a Program résztvevői üdvözölnék minden olyan kezdeményezést, mely (pályázati vagy egyéb formában) a közösen elfogadott Program keretein és felelősségi körén kívül, de a Program céljaihoz illeszkedve, a Program irányító testületeinek állásfoglalásait elfogadva igyekszik hozzájárulni az infrastruktúra fejlesztéséhez, működtetéséhez és szolgáltatásainak a kutató, fejlesztő és oktató közösség által történő igénybeviteléhez.

Az 1991–1994 közötti fejlesztési szakasz fő jellemzői közül kiemelendő:

- ▶ a hazai kutató, fejlesztő, felsőoktatási és közgyűteményi kollektívák infrastrukturális ellátásának nemzetközi színvonalú biztosítása; ennek megfelelően
- ▶ az 1986–90 között létrehozott infrastruktúra és információs szolgáltatások fenntartása, ill. továbbfejlesztése;
- ▶ a magyar kutatók, fejlesztők és egyetemi oktatók igényeinek minél teljesebb lefedése a hazai és nemzetközi hálózati kapcsolatok és szolgáltatások mennyiségének és minőségének folyamatos növelésével;
- ▶ a Megállapodásban részt vevő intézmények által a Program rendelkezésére bocsátott forrásoknak a Program elveit maradéktalanul szem előtt tartó felhasználása; az információs infrastruktúra fejlesztését és működtetését szolgáló egyéb hazai pénzforrások felhasználásában a Program elveinek és céljainak lehetőség szerinti érvényre juttatása;
- ▶ a külföldi forrásokból a Program irányító testületeinek döntési körébe utalt hányad optimális felhasználásának biztosítása a külföldi beszerzési lehetőségek kedvező változásait is kihasználva; az egyéb külföldi források felhasználásában a Program elveinek és céljainak lehetőség szerinti érvényesítése;
- ▶ országos és regionális önfenntartó információs szolgáltató szervezetek létrehozása;
- ▶ a központi és helyi fejlesztések, valamint alkalmazások szelektív pénzügyi támogatása;
- ▶ a teljes információs infrastruktúrának a kutatás, fejlesztés, felsőoktatás és közgyűtemények összességét kiszolgáló közös országos hálózatra épülő fejlesztése és működtetése.

A Megállapodás aláírói a Program céljainak megvalósításához elvi döntési-irányítási és operatív végrehajtási szervezetet rendeltek.

Az elvi döntési-irányítási rendszerben a Program Felügyelő Tanácsának szintjén születnek a Programra vonatkozó alapvető döntések és műszaki, szervezési, valamint pénzügyi tervek (a Program Operatív Bizottságának, Alkalmazói Tanácsának és Műszaki Tanácsának döntés-előkészítő munkájára támaszkodva). A Műszaki Tanács felel a szakmai-technikai kérdésekért, az Alkalmazói Tanács a felhasználói közösség képviselőjéért, az Operatív Bizottság pedig a végrehajtás szervezési kérdéseiről. Közvetlenül az Operatív Bizottságot, közvetve a teljes irányítási szervezetet a Program végrehajtásának feladataihoz rendelt Koordinációs Iroda segíti.

A Program céljainak megvalósítását szolgáló, több mint 1 Mrd Ft nagyságú pénzügyi háttér részben hazai (a megállapodás aláírói, ill. az általuk képviselt intézmények, valamint egyéb, a Program céljaihoz csatlakozó intézmények részéről rendelkezésre bocsátott) forrásokra, részben pedig külföldi (támogatási keretektől vagy célhitelektől származó) forrásokra – elsősorban a Világbanktól származó hitelekre és a PHARE-támogatás keretében rendelkezésre álló keretekre – épül.

A Megállapodás aláírói a Programot nyitottnak tekintik, és készek a résztvevők körét egyeztetett feltételek mellett bővíteni.

A Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, valamint az Országos Tudományos Kutatási Alap Bizottság a Program kapcsán ezúton is felhívja a kutatókat, fejlesztőket és a felsőoktatás oktatóit, hogy közreműködésükkel, kezdeményezéseikkel és az információs szolgáltatások igénybevitelével segítsék a tudományos kutatás, a műszaki fejlesztés, a felsőoktatás és a közgyűtemények információs infrastruktúrájának fejlesztését, valamint az infrastruktúra fokozatosan bővülő lehetőségeinek kiaknázását.

IIF Koordinációs Iroda

Pályázat adatbázisok építésére

A Tudománypolitikai Bizottság 1986. januári ülésén határozatot hozott a K + F Információs Infrastruktúra Fejlesztési (IIF) Program kialakítására azzal a céllal, hogy hazánkban is naprakész legyen az információellátás, amelynek első és meghatározó eleme a korszerű számítástechnikai eszközpark, a hálózati infrastruktúra és a megfelelő információkat tartalmazó, több helyről elérhető adatbázisok.

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság a Magyar Tudományos Akadémiával karöltve már két pályázatot hirdetett, amelyeknek keretében 75–75 millió forinttal támogatta adatbázisok építését.

A második pályázatot 1989-ben hirdették meg, és 1990. szeptember 30-án zárták le. A pályaműveket a program mellett működő két tanácsadó testület, a Műszaki Tanács és az Alkalmazói Tanács értékelte. Az első főként az adatbázis-szolgáltatás infrastrukturális feltételeit vizsgálta (számítástechnikai háttér, az online szolgáltatathatóság szoftverkönyezete stb.),

a második – az egyes szakterületek szakértőinek bevonásával – az adatbázisok információs tartalmát vette górcső alá.

Az alábbiakban a mintegy 200 pályamű közül a nyertesek listáját adjuk közre.

Várhatóan 1992 első félévében írják ki a következő pályázatot. Érdemes figyelni!

Nyertes pályázatok

Intézmény	Adatbázis	Támogatás összege (eFt)	Saját ráfordítás (eFt)
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola	Erdélyi Magyar Szótörténeti Tár	700	2500
BIOGAL Gyógyszergyár	FARMABIO	500	500
BME Központi Könyvtár	MŰEPER, MŰEMON-MŰSZAK, MŰEKGY	2500	2600
BME Vegyipari Műveletek Tanszék	Gőz-folyadék fázisegyensúly adatbázis	800	800
Dunai Vasmű	CÉGINFO, Termékek, Tanácsadás	1700	2500
ELECTRO-COOP	ELBIR (Elektr. alkatrész Inf.)	1200	500
ELTE Csillagászati Tanszék	Környezettudományi adatbázisok	900	350
Építésügyi Tájékoztató Központ	SZISZ-ÉMIMAT	600	1600
Földmérési és Távérzékelési Intézet	Földrajzi Névtár	1000	700
Földmérési és Távérzékelési Intézet	MLFA (Magyarors. Légifelveledek)	–	–
Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem	Agroökológiai rendszer	3000	2500
Kopint-Datorg	K-D Publikációk, Gazdasági mutatók	2200	9900
KSH	CENZUS 90 (Népszámlálás)	1000	2500
KSH Könyvtár	STATIB (Statistikai bibliográfia)	–	–
KSH SZÜV	Gazdálkodó szervezetek pénzügyei	800	2000
Magyar Állami Földtani Intézet	Mélyfúrás alapadatok	500	1100
Magyar Iparművészeti Főiskola	Design/iparművészet	500	1500
Magyar Közvéleménykutató Intézet	Kutatások adatbázisa	1800	9500
Magyar Nemzeti Múzeum	VÉDTER (Régészeti lelet ter.)	1000	1500
Magyar Országos Levéltár	Mohács előtti levelek	–	–
Magyar Szabványügyi Hivatal	MSZHIR, EXMSZ, MSZTERV	2100	900
Magyar Szénhidrogénipari KFI	Kőolajfrakciók adatbázisa	700	1000
Magyar Testnevelési Egyetem	BIBLIO 1.0 (Sportbibliográfia)	700	1800
MÁFKI	PROPAC (Anyagi tulajdonságok)	2000	2000
MKKE Központi Könyvtár	ECONINFO, PERIODIKA, NEWS, UNIPUB	2200	3000
MTA Állami és Jogtudományi Intézet – Országgyűlési Könyvtár	Magyar jogi bibliográfia	–	–
MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet	Geodinamika, Obszervatórium	600	1800
MTA Könyvtár	IIF ASCA Online	900	300
MTA Könyvtár	MTA TMB-disszertációk	1400	400
MTA Régészeti Intézet	Történelmi helynévkatalógus	500	700
MTA SZBK Enzimológiai Intézet	Fehérjeszekvencia és térszerkezet	500	1550
MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet	Agrotopográfiai rendszer	900	600
MTA Zenetudományi Intézet	Zeneikonográfia	1200	800
Miskolci Egyetem	MSZIFARM (Mezőgazdasági termékek)	1100	2000
MŰSZI Rt.	ATCIKLIK, ATÖNTVAS, ATSZERKF	1000	600
Nemzetközi Menedzser Központ	KÖNYV, CIKK	700	1000
Néprajzi Múzeum	Néprajzi tárgyarchívum	950	970
Növény- és Talajvédelmi Szolgálat	Talajvédelmi adatbázis	1600	2000
OMIKK	EUREKA projektek	700	800
OMIKK	BULDOG (EUREKA projektelemezések)	750	100
OMIKK	OSZKAR (Osztott katalogizálás)	2000	14520
OMIKK	Szakma-plusz, HRDA	3000	3290
Országos Haematológiai Intézet	RARE (Ritka vércsoportú donorok)	1500	1000
Országos Kardiológiai Intézet	SZÍVTÁRS, CARDJOURN, SZÍVIZOMDAT	2000	1000
Országos Közegészségügyi Intézet	EÜMIKRO, EÜNORM, HYGTOX	600	600

Intézmény	Adatbázis	Támogatás összege (eFt)	Saját ráfordítás (eFt)
Országos Mérésügyi Hivatal	Mérésügyi adatbázis	500	800
Országos Munkavédelmi Kutató Intézet – TUDORG	VESZVEGY (Veszélyes vegyi anyagok)	1400	1400
Országos Széchényi Könyvtár	Magyar Nemzeti Bibliográfia	1600	1600
Országos Széchényi Könyvtár	Nemzeti Periodika Adatbázis	1600	3400
Országos Széchényi Könyvtár	Hungarika	1000	3100
Országos Találmányi Hivatal	Ipari Minta	750	1500
Országos Találmányi Hivatal	NSZO 5+	1900	2100
Országos Találmányi Hivatal	Védjegy Lajstrom	1100	1500
Országos Tervhivatal Informatika	KUFMECAB (K+ F makrogazdasági adatbázis)	1100	6000
Pannon Agrártudományi Egyetem	Országos műtrágyázási tartamkísérlet	1300	600
SACIT	EQUIST, HESZAD, KORRAC	1000	1000
Társadalomtudományi Informatikai Társulás (TÁRKI)	TARKADAT (Szociológiai adatbázis)	1250	4500
TÁRKI – TEXOFT Kft.	Ki kicsoda?	1200	1800
TÁRKI – Országos Egészségvédelmi Tanács	DROGADAT	1000	1000
Természettudományi Múzeum	Kártevő rovarok, Alológiai adatbázis	1500	1500
TUNGSRAM Rt. RTTK	RTTK érzékelő adatbázis	1100	1100

Megjegyzés: Azon intézmények, amelyeknél a táblázatban támogatási összeg nem szerepel, az odaítélt támogatás ellenére pályázatuk megvalósításától elálltak.

A műszaki fejlesztés társadalmi feltételei javításának támogatására kiírt pályázat

A műszaki fejlesztés társadalmi feltételei javításának támogatására kiírt pályázat keretében az OMFB-hez közvetlenül benyújtott (mecenatúra jellegű) – folyamatos – pályázat eddigi könyvtári-informatikai, illetve ezzel rokon területek nyerteseit lapunk 1991.

9–10. számában közöltük. Most az Államtitkári Bizottság 1991. október 7-i ülésén elfogadott, a fentiek szerint válogatott pályázati nyerteseket soroljuk fel. (A szerkesztőségben a teljes, 53 nyertes pályázatot tartalmazó lista megtekinthető.)

Elfogadott pályázatok

Pályázó	Téma	Kért összeg (eFt)	Összes forrás (eFt)	Megítélt összeg (eFt)
Eötvös Loránd Tudományegyetem 1053 Budapest, Egyetem tér 1–3.	A DEC a magyar egyetemek részére 75%-os árkedvezményrel korszerű VAX számítógépet ajánlott fel oktatói és kutatói munkához. Az ELTE kéri a fennmaradó és saját költségvetésben rendelkezésre nem álló további forrás biztosítását*	4900	9800	4900
József Attila Tudományegyetem 6720 Szeged, Dugonics tér 13.	Ua. A JATE kéri a fennmaradó és saját költségvetésben rendelkezésre nem álló további forrás biztosítását	3250	6500	3250
Széchenyi István Műszaki Főiskola 9026 Győr, Ságvári Endre u. 3.	Ua. A SZIMF kéri a fennmaradó és saját költségvetésben rendelkezésre nem álló további forrás biztosítását	1750	3500	1650